

GAZETA KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO

Z WARSZAWY DNIA 6. LISTOPADA ROKU 1798. we WTOREK.

z Berlina dnia 30. Października.

Dnia wczorajszego w południe umarł tu w 49. roku wieku swego JW. *Ali-Aziz-Effendi* Ambassador Porty *Ottomańskiej*.

z Londynu dnia 19. Października.

Mamy tu wprawdzie doniesienia o zaszczytach jakoby potyczce morskiej między naszą i *Brestką* eskadrą. Nic jednak niema urzędowego w tej mierze. — Dowiadujemy się z listów prywatnych, iż jedna nasza eskadra iak się domyślała, należąca do *Paua Warren*, wydała dnia 12. bitwę iedney eskadrze *Francuskiej*, blisko wyspy *Torey*, przy brzegach połnocnych *Irlandyi*. Pomieniona eskadra nie mogła być inna, iak ta, która z *Brest* wypłynęła. Oczwisty świadek tej bitwy, która się nader blisko brzegów odprawiła, donosi, iż widział dwa okręty nieprzyjacielskie z masztów ogołocone, i dwa inne z spuszczoną banderą; gazeta *Dublińska* donosi, iż ieden okręt liniowy, trzy fregaty, i 10. statków przewozowych przez naszą eskadrę wzięte zostały. — Trzy fregaty *Francuskie* zarzuciły kotwice w stanowisku *Donegal*, chciały potem wysadzić na ląd wojsko, ale odparte zostały. — Wyspa *Torey* leży w hrabstwie *Donegal* na północy *Irlandyi* niedaleko *Loughwilli*. Na tę wiadomość choć ieszczę nie zupełnie pewną, papiery *Irlandzkie* znacznie w górę poszły. — Na flocie lorda *St. Vincent* obchodzona była uroczystość zwycięstwa *Nelsona*, wiadomość o nim przyniósł kuter *Mutine*. — Dwie fregaty *Francuskie* *Sprawiedliwość* i *Dyanna* z pod *Abukir* uszły, zostały zajęte pod *Malta* od okrętu naszego *Coloffus*. — Z *Lizbony* pod dniem 6. października donoszą, iż statek przewozowy od lorda *St. Vincent* przywiozł wiadomość, iż trzy zdobyte okręty liniowe *Francuskie* z powodu ponieśney znaczney szkody, zatony będąc 15. dni w ręku *Anglików*. Maytkowie z okrętu *Timo-leon* ratowali się na brzegi, gdy okręt zaczął się palić, lecz tam zamordowani zostali, 6. innych zajętych okrętów *Francuskich*, iest wkrótce spodziewanych od lorda *St. Vincent*. — We szróde 16. officerów *Angielskich* przybyło z *Francyi* do *Dover* na statku *Duńskim*. Wypuszczeni zostali na słowo honoru. — Z *Schernes* pod d. 17. Października donoszą, iż z tamąd wypłynęła flotta kupiecka *Hamburska* od 50. żagłów, pod konwoiem szalupow *Fairy* i *Scorpion*, i brygantyny *Kite*. — Ponieważ ostatnia podwyższona taxa domowa nie zrobiła spodziewanych skutków, gdyż wielu umiało się z niej wywinąć, przeto *Pitt* chce ją teraz znieść, a nałożyć nowy podatek na dochody, po 10. od sta. — Ziednoczenie *Irlandyi* z *Anglią*, iest teraz w robocie, i nad tym pracuje najwięcej w *Londynie* W. kanclerz *Irlandzki* *Clare*. Projekt w tej mierze ma być podany na najbliższej sessyi obu parlamentów, które na dniu 20. Listopada razem otworzone być mają. — Piękny wzor zatoniętego w *Spithead* okrętu królewskiego *George* od 110. armat, ma z sobą wziąć kapitan *Sir-Sidney-Smith*, dla podarowania go cesarzowi *Marokańskiemu*. — Vice-admirał *Orde* żądał śladu wojennego na lorda *St. Vincent*, dla tego, iż się nie sprawował podług obowiązków swoich admirałskich. Żądaniu iednak iego niechciano uleż. — Rząd nasz wypuścił na wolność 6. officerów *Francuskich*, wyrażając ich nawet z pbd warunków zamiany, a to zpo-

wodu, iż uratowali życie biskupa *Killala*. Kommissarz iednak *Francuzki* *Niou*, nie chciał potwierdzić tego aktu wspaniałości i wdzięczności, utrzymując, iż ciż officerowie nie zrobili iak tylko powinność swoją, i że każdy officer *Francuzki* toż samo mógł być uczynić. Postanowił iednak donieść o tym postępkowi rządu *Angielskiego* rządowi swojemu.

Polożenie *Irlandyi* iest zawsze smutne. Szlachta wszystka domy opuściła. Ta, która w hrabstwach swoich pozostała, szuka schronienia w miastach pod konwoiem wojskowym. Przedmieścia same wystawiają okropność największą wojny, w ogorzalych murach domów i spustoszeniu na około kraju. Fetor z trupów na pół pogrzebanych, wywiedniałe z głodu twarze kobiet i dzieci żebrzących kawałka chleba po gościncach, dopełniają straszny obraz tamtejszych wypadków. — *Holt* dowódzca insurgentów w *Wicklow*, podczas ostatniej ułarczki z wojskiem nadgranicznym w *Argyle* został rannym, potrafił iednak uciec. Zręczność iego i niczym nieporuszone męstwo, czynią go iednym z najśrośniejszych dowódców. Przykład iego pociąga mieszkańców innych części *Irlandyi* do podobnych zaburzeń. — Lord *Cornwallis* postanowił nakoniec iak naysurowiecy obchodzić się z insurgentami. Akt powszechny amnestyi wczoraj się skończył, a intro wychodzi 1000. ludzi do *Wexford* dla uspokojenia tej nieszczęśliwej okolicy. — Wkrótce ma wyjść proklamacya wzywająca spokojnych mieszkańców hrabstwa *Wicklow*, *Wexford*, *Karlow*, i *Kildare*, aby z familią i majątkami swymi uciekali do miast garnizonowych, gdyż wojska królewskie, tych mieszkańców których po ogłoszeniu wspomnioney proklamacyi na wsi znajdują, iako insurgentów traktować będą. — Wywóz surowego cukru na d. 23. t. m. zupełnie zamkniętym zostanie. Dla czego w tym tygodniu wielki był rozkup iego, i cena znacznie się podniosła. Wywóz cukru rafinowanego ustanie z dniem 23. Listopada i przez 4. miesiące zamkniętym będzie.

Nasza piękna fregata *Jazon* o 36. armatach zawięzła blisko *Brest*; wyratowany przez *Francuzów* ekwipaż wzięty został w niewolę, prócz 6ciu maytków, którzy wsiadłszy na iedną szalupę i opatrzywszy się w żywność, po trudney trzydniowej podróży, przybyli szczęśliwie do *Plymouth*. — Dowiadujemy się z *Ameryki*, iż żółta gorączka okropne w *Filadelfji* czyni spustoszenie, i przechodzi nawet do innych miast ziednoczonych stanów, nade wszystko do *Nowego Yorku* i *Bostonu*. Ostatnich dni Sierpnia umierało codziennie w *Filadelfji* około 60. osob. Cztery piąte części mieszkańców opuściły to miasto. — Dany tu będzie na aukcyą wspaniały zbiór obrazów po *Xięciu d'Orleans (Egalite)*. Ten zbiór kupiony był w *Paryżu* przez iednego bankiera *Francuzkiego*, który go sprzedał za 45. tysięcy funtów sterlingów (1.800.000 Zł: Poll.) *Xięciu Bridgewater*, i Lordom *Gower* i *Calisle*, ci zaś chcą go odprzedać przez aukcyą.

z Paryża dnia 20. Października.

Dnia wczorajszego przybył tu nadzwyczajny kurjer, którego *Buonaparte* przyśłał do Dyrektoryatu. Oprócz depeszow tego wodza, przywiozł z sobą wiele prywatnych listów. Ten kurjer (mowi ieden z naszych dzienników) w przeciągu 60. dni stanął w *Paryżu*: Wsiadł on na statek w *Rozelle*, przypłynął do *Château-Rose*, gdzie wielu *Turków* chcieli przymusić Kapitana okrętu W. Sultana, ażeby siadł na statek wiozący tego kurjera, który od-

ciął swoją linę i popłynął dla zapędzenia nocy pomiędzy dwoma skalami, gdzie zotawał przez 40. godzin. Przechodził potem przez *Archipelag* blisko *Rodu*, wszedł do odnogi *Weneckiej*, wyliadł na ląd w *Ankonie*, gdzie wziął pocztę do *Paryża*; Opowiedział iż *Buonaparte* wyprowadził razem trzech kurjerów; pierwszy z nich wzięty był przez *Nelsona*, który pisał do Generała *Buonaparte*, iż odeszłe podług adreffow wszystkie listy pisane przez ofoby z iego armii, lecz zachowa przy sobie listy do Dyrektoryatu Wykonawczego; drugi kurjer zdał się iż zginął, gdyż niewiadomo iest gdzie się znajduje, i żadnego o iego drodze powzięć nie można śladu. Trzeci iest ten, który teraz przybył, odebrał on wiele dowodów przyjaźni i pomocy od *Greków*.

w Aleksandryi d. 18. Mésidor (6. Lipca) Roku 6go Rzeczypospolitej Francuskiej.

Buonaparte Generał kommandujący do Dyrektoryatu Wykonawczego.

OBYWATELE DYREKTOROWIE! Armia oddaliła się z *Malty* dnia 19. Czerwca, a dnia 1. Lipca z rana stanęła przed *Aleksandryą*. Eskadra *Angielska* która ma być nader mocna, pokazała się tam wprzod trzema dniami, i posłała listy do *Indyów*. Wiatr był mocny i morze nader burzliwe, atoli osądziłem być potrzebą, ażeby iak narychlecy wylądować. Dzień ten przeszedł na przygotowaniach do wylądowania. Generał *Menou* na czele swoiey dywizyi nayspierwszy wylądował przy *Marsabou*, o pułtory mili od *Aleksandryi*. Ja wylądowałem z Generałem *Kleber* i inną częścią wojska o 11. godzinie wieczorem. Natychmiast ruszyliśmy ku *Aleksandryi*. Za poświętą dnia postrzegliśmy kolumnę *Pompeiusza*. Jedno korpus *Mammeluków* i *Arabów* zaczęło się ucierać z naszymi pierwszemi strażami, lecz dywizya Generała *Bon* prawą stroną, dywizya Generała *Kleber* środkiem, a dywizya Generała *Menou* lewą, nagle ponuknęły się na różne części *Aleksandryi*. Mury miasta *Arabów* napelnione były ludem. Generał *Kleber* udał się od kolumny *Pompeiusza* dla wdarcia się na mury, w tymże czasie Generał *Bon* przelamał bramy *Rozetty*, G. *Menou* z iedną częścią swoiey dywizyi opasywał troykątny zamek, z drugą uderzywszy na inne miejsce, nayspierwszy wszedł do twierdzy. Odebrał siedm ran, z których szczęściem żadna nie iest niebezpieczną. Generał *Kleber* stojąc pod samymi murami, oznaczał swoimi grenadyerom miejsce, w którym chciał ażeby się przedzielił, lecz ugodzony kulą w czoło, upadł na ziemię; rana iego lubo niezmiernie wielka, nie iest przecie śmiertelną. Grenadyerowie iego dywizyi podwoili tym swoją odwagę i wpadli do miasta. Czwarła puł-brygada pod dowództwem Generała *Marmont* wyrębała siekierami bramę *Rozetty*, a cała dywizya Generała *Bon* weszła do twierdzy *Arabów*. Oh. *Masse* zeszł brygady został zabitym, Generał-Adjutant *Lescalle* niebezpiecznie rannym. Po utraceniu twierdzy *Arabów*, nieprzyjaciele schronili się do troykątnego zamku, do nadmorskiej wieży (*Phare*) i do nowego miasta. Każdy dom był dla nich cytadellą, lecz przed końcem dnia, miasto zostało spokojnym, dwa zamki kapitulowały, i zostaliśmy zupełnie panami miasta, dwóch zamków, i dwóch portów *Aleksandryjskich*. Przez ten czas *Arabowie* z pułtyniów kupami z 30. i 50. ludzi złożonemi, napadali z tyłu na nasze bagaże, i nieprześcianawli nas napastować przez dwa dni; lecz dnia wczorajszego zawarłem z niemi Traktat nie tylko przyjaźni, ale nawet związku. Trzynastu znaczniejszych naczelników, byli

Włók hron, i przyiąć ich bagnietami przy licznych wystrzałach. W jednym momencie pole bitwy trupem pokryte zostało. Wkrótce nasze wojska opanowały szanice. Uciekający *Mammelukowie* rzucali się tłumami w lewą stronę, lecz tam był na stanowisku Gen. *Vial*; Batalion karabinierów pod których ogniem musieli o pięć kroków przechodzić, i prawil w nich rzeź okropną. Wielka liczba, rzucając się w *Nil*, potonęła. Więcej niż 400 wielbłądów naladowanych sprzętami, i 50. armat naład zostało zdobyczą. Stratę *Mammeluków* łądzą być do 2000 ludzi z wyboru kawalerji. Wielka liczba *Bejow* śmierć lub rany odniosła. *Mourad-Bey* w twarz postrzelony. Nasza strata wynosi 20. lub 30. ludzi zabitych, a do 120. rannych. Też samej nocy miało *Kair* z wojsk nieprzyjacielskich zostało wypróżnione; wszystkie ich szalupy kanonierkie, korwety, brygi, a nawet jedna fregata ogniem spłonęły, a dnia 22. wojska nasze wkroczyły do *Kairu*. W nocnej porze polpółstwo popaliło domy *Bejow*, i wiele popełniło zbrodni. *Kair* który ma więcej niż 300. tysięcy mieszkańców, ma nayszczęśliwszą w świecie polpółstwo.— Po wielkiej liczbie potyczek i bitew, które wojska pod moją komendą zostają przeciwko liczniejszemu siłom stoczyły, niechciałbym w tej mierze chwalić ich odwagi i stateczności, gdyby ten zupełnie nowy rodzaj wojny, nie wymagał z ich strony takiej cierpliwości, iaka jest niezmiernie zapaleni *Francuzów* przeciwna. Gdyby za swoją poszli popędliwością, nie byłoby otrzymali zwycięstwa, którego nie można było pożytkować tylko przez niezmierną cierpliwość i siłłość.— Kawalerya *Mammeluków* okazała wielką odwagę. Broniła ona swoich majątków, nie było też żadnego *Mammeluka* przy którymby nafi żołnierze nie znaleźli 300. lub 400. liwrow. Cały zbytek tych ludzi znajdował się w ich koniach i uzbrojeniu. Mieszkania ich są nędzne. Ciężko jest widzieć urodzajniejszą ziemię, a lud tak biedny, ciemny i spłodony. Przekłada on jeden guzik należego żołnierza nad talar od 6. liwrow. Po wsiach nie znają nawet nożyczek. Ich domy robione są z trochy błota. Za całe sprzęty mają tylko stonianą roguzkę i dwa lub trzy garki gliniane; w powszechności idzą oni bardzo mało. Nie znają użytku młynów, tak dalece iżesmy zawsze spoczywali na niezmiernych stosach zboża, nie mogąc mieć maki. Karmiliśmy się tylko warzywem i mięsem. Cokoiwiek zboża które zamieniają w mąkę, tłuką kamieniami. W niektórych wielkich osadach znajdują się młyny, do których obracania używają wołów. Byliśmy nieufannie napastowanymi przez nieprzebrane kupy *Arabów*, którzy są najwięksi w świecie złodzieje i złoceńcy; zabijają oni bez różnicy *Turków*, *Francuzów*, i to wszystko co im się tylko w ręce dostanie. Generał *Muireur* i wielu innych Adjutantów i oficerów wyższego sztabu, zostali przez tych nędznych zabici. Ukryci w rowach i za groblami, czatują zawsze na swoich małych przedziwnych koniach, i nieszczęśliwy kto się na sto kroków od swojej kolumny oddali. Generał *Muireur* pomimo przesłrog głównej straży, a przez jakąś fatalność którą często uważałem towarzyszącą ludziom do ostatniej swojej godziny zbliżonym, uparł się sam ieden udać się na wzgórek o 200. kroków od obozu. Za tym wzgórzem znajdowali się trzy *Beduinowie*, którzy go zamordowali. Był to ieden z najsilniejszych znaiomych mi Generalów.— Mało jest w tym kraju pieniędzy, wiele zboża, ryżu, warzywa, i bydła. Rzplta nie może mieć dla siebie wygodniejszej i obfitszej osady. Klima jest nader zdrówé, ponieważ nocy są chłodne. Pomimo piętnastodniowej podróży, trudów wszelkiego rodzaju, zupełniego niedostatku wina, i tego wszystkiego, co tylko zmęczonych pokrzepia, nie mamy wcale chorych. Żołnierz znajduie wielki pośitek w pastekach (rodzaj arbusow) których tu jest nader wielka obfitość.— Nayszyfzy Kommissarz *Sucy* popłynął z naszą na *Nilu* flotyllą, ażeby był w stanie przesyłać nam żywności z *Delta* (niższy *Egipt*) widząc iż pospieszalem w marszu, i pragnąc być w dzień bitwy przy moim boku, przeszedł na jednę szalupę kanonierką, i mimo niebezpieczeństw na które się narażał, odłączył się od swojej flotylli, Jego szalupa wpadła na pialki. Oblkoczony od wielkiej liczby nieprzyjaciół, okazał nayszyfzy męstwo. Nader niebezpiecznie w ręce raniony, potrafił swoim przykładem ożywić odwagę

przewoźników, i wyratować szalupę.— Upraszam was ażebyście obdarowali rangą kontr-admirałką Ob. *Perbe* szefa dywizji, iednego z oficerów marynarki naysilniejszych.— Upraszam was także ażebyście w sposobie gratyfikacyi zapłacili 1200. liwrow żonie Ob. *Larrey* Chirurg *en chef* w armji. Oddał on nam w pośrodku stepów naysilniejsze usługi przez swoje zabiegi i gorliwość. Jest to Chirurg nad którego nie znam zdutniejszego, ażeby był na czele przebiegającej swiat armji.

(podpisano) BUONAPARTE.

Do tego listu przyłączono było wiele innych pism, które później umieścimy, oraz rapporta G. *Berthier*, o wyładowaniu i wzięciu *Kairu*, zawierające w sobie interellujące szczeguly.

Redaktor ieszcze następujące o *Egipcie* wiadomości zawiera: Od czasu wkroczenia armji *Francuzkiej* do *Kairu*, Generał komendujący, zatrudniał się organizacją prowincyów *Egipskich*; *Murad-Bey* oddalił się do wyższego *Egiptu*; *Ibrahim-Bey* udał się do *Belbeys*. *Buonaparte* kazał okopać oboz o cztery mile od *Kairu* powyżej *Nilu*. Ten oboz trzyma na wodzy wszystkie siły *Murada*. Z drugiego strony wysłał korpus wojska przeciwko *Ibrahimowi*, który natychmiast cofnął się ku miastu. Ten *Bey* potrzebuie 9. dni podróży na przybycie do miejsca swojej ucieczki. Nie miał czasu opatrzyć się w wodę i żywność. Można przewidzieć, iż stanie się łupem niedostatku i *Arabów*. W pogoni zatym ostatnim *Mammeluków* korpusem, armia uratowała iedną część idącą do *Meki* karawany, którą *Arabowie* opanowawszy, iż do swoich prowadzili stepów. *Buonaparte* kazał zebrać iey szczątki, i odleść ie pod eskortą do *Kairu*. Zaprosił do siebie na wieczera niektórych tej karawany kupców, wraz z ich żonami; wszystkie miały w sobie dobre ułożenie, lecz twarze ich były pozallaniane, podług krajowego zwyczaju, na który armia nasza niechętnie się zapatruie. Rozpoczęcie kanału *Kairu* nastąpiło dnia 18. Sierpnia. Armia założyła swoje szanice na pograniczu obszernych stepów przedzielających *Egipt* od *Syrii*. W tym momencie wznieli się forteca w *Salchich*, ostatnim miejscu *Egiptu* z tej strony gdzie się dobra znajduje woda.

Z uliny powieści kuryera dowiadujemy się, iż armia bynajmniej niefrwożona kłęką floty, tym większy ieszcze zapal okazuje. Armia codzień się pomnażała z mieszkańców kraju, wojsko zaś *Francuzkie* bardzo mało ucierpiał od chorób, gdyż w lazaretach tylko 100 chorych znajduje się.— Ten kuryer wyszedł z niższego *Egiptu*, po zupełnym rozproszeniu *Mammeluków*, którzy sięgani aż do stepów, wszystkie swoje sprzęty zostawili na placu bitwy. Grenadyerowie, którzy ich sięgali, podzielili pomiędzy siebie złoto i srebro, nieracząc go, lecz mierząc kapelusiami. *Mammelukowie* przypierali do *Nilu*, *Buonaparte* rozciągnął swoją linią na odległość armatnego wystrzału; kawalerya nieprzyjacielska rzuciła się z palaszem w ręku na nasze wojska, i natychmiast poznała skutki naszej artylleryi konnej, która sprawiła okropną rzeź w szeregach nieprzyjacielskich, *Mammelukowie* strwożyli się, mniemając się być obarczonemi od większej liczby; ieden z nich, który się z bitwy ucieczką ratował, opowiadał iednemu z swoich wdzow tę zadziwiającą bitwę; *Bey* przejęszoney, zapytał się w wielu ludzi kładła się armia? *Mammeluk* się schyliwszy, nabrał garść piasku, a rzucając na powietrze, rzekł: *rachuy*. *Adiutant Julien* oddalwszy się nieco od armii, został od mieszkańców zabity. Ob. *Lacuee* synowiec reprezentanta tegoż imienia ugodzony kulą, która mu strzalka szcękę, lecz został iuz wygojonym. *Buonaparte* założył swoją główną kwaterę w *Kairze*, w pałacu iednego z nayszyfzych urzędników kraju. Po zdobyciu *Alexandryi* i w momencie triumfalnego wraczenia wojsk *Francuzkich* do tego miasta, widziano wychodzącego z pod kolumny *Pompeiusza* niezmiernie wielkości weza, który nie mógł się ani wydobyć, ani powrócić do swojej nory, zedł dla zbytniego mocowania się. Wszyscy nafi żołnierze przybiegli na oglądanie tego weza, którego wkrótce wysuszyła gorącość słońca, złożono go na podłtawie kolumny, iako ciekawą osobliwość, która w oczach *Egipcyanów*, uchodzi za cud, czyli za wroźbę. Nasza armia nader mało chorob doznała. Republikanie doświadczają, tylko przykości z piasków, które sprawują zapalenie oczów. *Buonaparte* nie chce mieć wiele ieńców, zabiera tylko wielbłądy *Arabskie*, i to wszystko co jest iego armii potrzebnym.

Rozmaite członki Ciała Prawo: dawali wczoraj wylzemu zpośród siebie kolede, i odieżdżającemu do *Moguncyi* G. *Jourdan* wspaniałą ucztę, Dyrektor *Barras* G. *Joubert*, *Bernadotte* i inni iedcy teraz w *Paryżu* wodzowie znajdowali się na bieżą. G. *Joubert* jest mianowany szefem armji *Włoskiej*, a G. *Brune* komendantem wojsk *Francuzkich* w *Hollandyi*, G. *Duigneau* i *Merlin*, będą także w armji *Włoskiej* użyci.— G. dywizji *Boursier* otrzymał rangę G. inspektora kawalerji w armji *Moguncyjskiej*.— Potwierdza się wiadomość, iż Ob. *Descorches* wyjechał w charakterze ambasadora do *Konstantynopola*. W podróży iednak swojej zatrzymywał się będzie.— Z *Rozelli* dowiadujemy się, iż taż sama eskadra, która dawniej G. *Humbert* do *Irlandyi* wysadziła, znowu z korpusem wojska lądowego wypłynęła na morze.— O wyszłej flocie *Brestskiej* nie mamy dotąd żadnej wiadomości. Minister morliki nowe znacne na morzu zdobycze ogłosił.— Obywatka *Condorcet* ofiarowała Radzie 500. dzieł owoie: *Początki arytmetyki dla dzieci*.— Rada starszych potwierdziła wyrok Rady 500. względem sprzedaży dobr narodowych za 125. millio: dla załpiania terazniejszych potrzeb krajowych. Procz 90. millionów dla mini-

stra wojennego (rzekł Ob. *Legrand* zdający rapport) minister wojenny żąda ieszcze nowego kredytu na 35. millio: tak dla załpiania szkody poniesionej przez utratę 11. okrętów w potyczce pod *Abukir*, iako też dla załpiania statków przewozowych zamkniętych teraz w porcie *Alexandryjskim*; w rachunku tym umieszczony jest także koszt na utrzymanie 4000. w niewolę zajętych *Francuzów*, aż do ich powrotu do ocyzyny. W *Peryji* jest także w robocie rewolucya. Monarcha *Perski Mahabec* na miejsce *mahometaiskiej* religji, wprowadzić chce inną, na czyłstszym moralności, i profltych zasadach ugruntowaną, a do dawnej religji *Zoroastra* zupełnie podobną. *Mahabec* ma iuz bardzo wiele stronników; somliedzcy związeta za nim się oświadczyli. Religją swoją nazywa on religją pokoiu, wyflawiając ją naprzeciw religji *mahometa*, która mieszem ugruntowaną była. *Mahabec* wyznaje istność iednego Boga, którego służą się zowie, wzdziez nieśmiertelność duszy, odrzucając wszelkie inne brednie alkoranu.— Do *Kolonij* 3. gilloitynw z *Francyi* przyflano.— Plan nowej koalicyi ma być następujący. Chce ona, aby *Wenecya* została przy Cesarzu w nadgodzie za *Niderlandy*, tudzież aby tenże otrzymał nazad *Medyolan* i resztę krajów *Włoskich*. W *Hollandyi* ma być przywroceny statuder, rownie iak w *Rzymie* papież, z oddąpieniem tylko niektórych małych okolic *Królowi Neapolitańskiemu*; wszystkie Rzpłte we *Włoszech* mają być znielone, *Anglia* ma otrzymać w nadgodzie osady *Hiszpańskie* i *Hollenderskie*, a lewy brzeg *Renu* ma być *Rzeszy* powrocony. Takowy plan będzie wkrótce w manifestie światu ogłoszony.— Rząd *Francuzki* żąda w prawdzie pokoiu, lecz iak go przyspieszyć obok wspomnianych pretensyów? Kawaler *Azara* posel *Hiszpański* ofiarował się poiechać do *Wiednia*, dla naklonienia dworu tamtejszego do utrzymania pokoiu, lecz ofiara iego przyjęta nie została. Z *Hiszpanią* związki zawsze dobre trwają. Xiążę *del Parco* przeznaczony do *Peterzburga*, wfltrzymanym został w podróży na przełożenie polta *Hiszpańskiego* w *Paryżu* dworowi swemu, iż posellstwo takowe w terazniejszym położeniu rzeczy byłoby niebezpieczne.— Tym czasem, co się tycze wewnętrzznego położenia naszego, partya oppozycyi coraz się wzmagą, i żywo, powłtaie przeciw niektórym pomyłkom Dyrektoryatu. Okoliczności też dziejsze wcale są odmienne od okoliczności zaszłych w roku przeszłym. Podowczas gdzie szło o zniszczenie partyi rojalizmem tchnący (w dniu 18. fructidora), dyrektoryat mógł śmiało spuścić się na wszystkich oficerów w armji, każdy z nich mógłby to uczynić co *Augereau* zrobił. Dziś tenże sam *Augereau*, *Jourdan*, *Masfena* i prawie wszyscy generałowie pierwszey rangi, są za oboma radami, i nigdy się przeciw nim nie oświadcza.

Ob. *Faypoult* spodziewany jest w *Paryżu*. Wyjechał on z *Medyolanu* namocy rozkazu Dyrektoryatu *Francuzkiego*.— Ob. *Truguet* powrócił do *Paryża*.— Redaktor ogłosił dnia wczorajszego wyrok Dyrektoryatu pod 15. *Vendemiaire* (6. *Października*) zawierający w sobie, iż *Imiona Pichegru, Barthelemy, Delaure, Willot, Ramel, i Desfontaine*, wpisane zostały w *Liste* emigrantów, a ich majątki sekwestrowane. Powodem do tego urzędzenia jest ich ucieczka z miejsca na ich deportacyę przeznaczonego, i przejście ich do nieprzyjacielskiego kraju.— Nasze *Dzienniki* wyrażają, iż *Dumourier* wezwany został na usługi *Rosfyi*, i że ma dowodzić korpusem z 30. tysięcy wojska złożonym.— Redaktor umieścił w swoim piśmie Artykuł z *Monitora* z powodu wypowiedzenia wojny przez *Portę Ottomańską*, kładziemy niektóre z niego wypisy: Nie ma w tym momencie żadnego w *Europie* kąta, w którymby się nieodzyszał odgłos wypowiedzianej przez *Turczyznę* wojny. Każda gazeta ogłasza nad tym zdarzeniem właściwe sobie szczeguly, w których łatwiej jest poznać rękę która ie kryśli, niż dokładność rzeczy. Nic w tym nie ma nadzwyczajnego, lecz nienależy się dziwić, iż żadna z tych gazet nieprzedsięwzięła wytłumaczyć swoim czytelnikom przyczyn tak nadzwyczajnego zdarzenia, iakim jest łączenie się *Porty Ottomańskiej* przeciw Rzpłte *Francuzkiej*? Wiek 18. tak plodny w dziwy, byłoby iuz tak do tego przyzwyczajony, iż by się w nim nad niczym nienależało zadziwiać? Przeciwność innego rodzaju, o której nie przypominamy historyi, i na którą każdy bezstronny zwróci swoją uwagę przynoszącą zaszczyt Rzeczypospolitej, jest ta, iż gdy *Porta Ottomańska* obraca przeciw nam wszystkie nieprzyjazne zamachy, *Ambaffador Rzpłtey* także do niej swoje przybliża kroki. Jeżeli ieszcze są *Ottomany*, mogą w tym postępku nie uznać prawdziwych naszych słonności? Nie ieszcze to im powiedzieć: Nasza dawna przyjaźń wyższa nad sprawiedliwe urazy, nie może was między swoje liczyć nieprzyjaciół, i nieprzeftanie podawać wam wspierającej ręki, dla wfltrzymania was nad przepaścią w którą się wrzucać macie: Nowa nakoniec przeciwność która zupełnie odkrywa słonności Rządu *Francuzkiego* ku *Portce Ottomańskiej*, jest, iż gdy święte Narodów i gościnności prawo, zdaje się być z taką wściekłością w *Stambule* zgwałcone, *Ambaffador Turcki* ciagle doświadczają u nas wszystkich względów iego charakterowi winnych.

Kuryer *Londyński* wyraża, iż *Buonaparte* to samo iż jest teraz postawiony w iedynej kolei umrzeć albo dotąd. Zwycięstwo *Nelsona* umieściło go w tym położeniu, w iakim się znajdował *Alexander*, kiedy własne spalił okręty.

z *Hagi* dnia 23. *Października*.

Ciało prawodawcze wydało teraz surowy dekret na wfltrzymanie wchodzących do kraju towarów *angielskich*. Od 31. t. m. żadne towary *angielskie* ani ładem, ani wodą, nie będą mogły być wprowadzane do krajów Rzpłtey, pod karą konfiskaty towarów, i wygnania osób dopoma-

gających do tegoż wprowadzania. Dekret ten Dyrektoriat przez uroczytą proklamacyą podał Ludowi do wiadomości. — Podział Rzpltej na Departamenta już jest ukończony; wyznaczono także miejsca, w których trybunały sprawiedliwości odbywać się będą. — Wiemy już teraz z pewnością, iż Generał *Brune* obejmie u nas komendę nad wojskiem Francuzkim. — Podwojony jest postęp prac warsztatowych w *Texel*. Wszyscy żołnierze i marynarze należący do ekipażów okrętowych, i którzy zostawali na lądzie, odebrali rozkaz udania się na okręty. Elkadra oparzoną będzie wólką-mięsięczną żywności. — Stan okrętów w *Texel* jest następujący: *Washington*, *Wreken* od 74. armat; *Leyda*, *Gelderscho-Maagd*, *Cerber*, *Utrecht*, *Wervagtin*, *Ruyter* od 68. *Batave*. *Protecteur*, *Fraternité* od 56. *Hektor* od 48. *Mars* 44. oprócz dwóch fregat od 36. armat i pięciu od 24. *Kortenaar*, *Oldenbarneweld*, *Rotterdam* od 68. *Junona* fregata od 52. Nie rachują w czterech okrętach liniowych, dwóch fregat i kilku małych statków w *Amsterdamie*, iako też czterech okrętów liniowych i dwóch fregat znajdujących się w *Rotterdamie*.

z *Madrytu* dnia 4. *Października*.

Dawny Ambassador *Franguzki* *Truguet*, wyjechał ząd do *Paryża*. — Minister *Sawedra* przychodził pomalą do zdrowia. Kredyt *Xiążca* Pokoju coraz znacznie upada, nie ma chęci jechania za dworem do *Eskurialu*, i żyje tu w odludności codziennie większej. — Posel *Rzpltej* *Guillemardet* ciągle jest w poważaniu u publiczności i dworu. Król okazuje ku niemu najwyższy szacunek. Za odebraną wiadomością o potyczce pod *Abukir*, Król z zwykłą otwartością oświadczył mu, iż *Rzplta* teraz bardziej iak kiedy polegać może na jego wsparciu. Przeciwnie w czasie doniesienia mu przez *posła neapolitańskiego* o zwycięstwie *Nelsona*, okazał niesmak, który bardzo był nie miły dla nieprzyjacieli *Francyi*. Przytomność jednego znanego *Prata*, zdawała się także niebezpieczną dla *Francuzów*, lecz już jest teraz do *Barcellony* oddalonym. — Kawaler *d'Urqujo* zastępujący prace *Ministra Sawedry* w czasie słabości jego, jest także w wielkim kredycie u Króla i Królowey. — Aresztowany niedawno *Adwokat Covarra*, przewieziony jest do zamku w *Corunna*, gdzie zapewne resztę dni swoich spędzić będzie. nieoflrotne wydanie się z zamiarami swemi, jest podobno jedyną przyczyną nieszczęścia jego.

z *Frankfortu* dnia 20. *Października*.

Cały garnizon *Mogunki* wyruszył do *Szwajcaryi*. Po dają już do 25,000. wojska, które tam pomaszeraowało. Tyleż wyszło z *Szwajcaryi* do *Wloch*. — Jedno z pism publicznych twierdzi, iż *Landgraf Hessen-Kasselski* posłał rozkaz do *Kassla*, aby ekipaż połowy jego był w gotowości. — W *Monachium* wyszedł ukaz, aby emigranci *francuzcy* w 8. dniach z miasta, a w 14. z krain elektora ułtapili. Sam elektor wniebezpiecznym jest stanie zdrowia.

z *Augsburga* dnia 29. *Października*.

Jedna z gazet *Włoskich* zawiera następujący artykuł z *Florencyi* pod d. 9. t. m. Dnia wczorajszego przybyły tu 3. sztafety z *Liworny*, natychmiast złożona była rada stanu, na której iak zapewniają, roztrząsano interessa największej wagi. Zapewniano, iż *Francya* proponuje naszymu dworowi traktat przymierza, na mocy którego *Port Liworny* ma być dla *Anglików* zamknięty, a *Porto Ferrajo* na wyspie *d'Elbe* ma być przez wojska *Francuzkie* zajęte. Dodają, iż tu jest spodziewany *G. Brune*. z *Bregenz* dnia 29. *Października*.

Wiadomość, iż wojsko cesarskie na d. 19 t. m. do krain *Gryzonów* wkroczyło, i zajęło miasto *Koir*, jest niezawodna, dodają niektórzy, iż *Francuzów* wchodzących do tego kraju odparto. Tym więc sposobem kroki nieprzyjacieli Cesarza z *Francyą* już są rozpoczęte.

z *Rostadu* dnia 22. *Października*.

Mówią, iż legacja *francuzka* żądała od Dyrektoryatu instrukcyi, nim odpowie na oświadczenie noty deputacyi *Rzeszy*. — Wiadomość o wejściu wojsk cesarskich do krain *Gryzonów*, przywołał tu jeden officer *Austryacki*. To wkroczenie nastąpiło natychmiast po uczynionym przez *francuzów* przedsięwzięciu opanowania tego kraju. Dnia 30 p. m. *Baron de Cronthal* na żądanie rządu *Gryzonów*, uczynił urzędowe oświadczenie w treści: iż Cesarz *Jmć* przyzwyczajony ulkuteczniać wszystkie swoje przyrzeczenia z najskrupulatniejszą rzetelnością, nie zaniedba interesować się za dobrem i bezpieczeństwem związku *Gryzonów*, i osownie do dawnych traktatów, i z taką zupełnością, iakiej wymaga położone w nim zaufanie.

Dnia 23.—Deputacya *Rzeszy* napisała *conclusum*, w którym umieszczona jest nota do ministrów *francuzkich*, z naleganiem o niezwłoczną i zaspakajającą odpowiedź, na prośbę iey, względem opatrzenia w żywność fortecy *Erenbreitsteinu*.

Legacya *francuzka* odpowiedziała na notę podaną sobie dnia 8. t. m. przez ministrów *Pruskich*, i osownie do granic *Renu* i do wyspy *Baderich*, w następującej oświadczeniu: Niżej podpisani ministrowie *Rzpltej Francuzkiej* odebrali d. 18. *Vendemiaire* (9. *Paź.*) Notę podaną sobie przez ministrów pełnomocnych *Króla Jmć Pruskiego*, oddał dawniej swemu rządowi Notę w tej samej okoliczności podaną przez legacyę *Króla Jmć d. 1. Messidor* (20 *Czerw.*) Od tego czasu niezauważali dać do poznania członkom legacyi wyraźną odpowiedź, którą odebrali, i niemożność w iakiej się znajdował rząd *Francuzki* w ulkutecznieniu żądania legacyi *Pruskiej*. Niżej podpisani nie mogą więc brać na siebie powtórzonego przełożenia Dyrek: tych żądań, na które już się oświadczył, iż przytłać nie może, i w sposobie okazania im tej okoliczności iako już ukończony. *Król Jmć Pruski* i pełnomocni jego ministrowie nadto są *sprawiedliwi*,

ażeby w przyłtosowaniu uznanej zasady, dla której *Rzplta* tyle uczyniła ofiar, mieli upatrywać powód do nadważenia dobrej zgody i związków przyjaźni, iaką Dyrek: Wyk: zawsze trokliwe między dwoma narodami zachowywać pragnie etc. w *Rastad* d. 22. *Vendem:* (13. *Paźdz.*) r. 7. R. F. —

(podpisano) *BONNIER*, *JEAN DEBRY*, *ROBERJEOT*.

Przybyła tu *incognito* *Królowa Pruska* wdowa, i znajdowała się pierwszego dnia na wieczery u *Hr. de Görz* *posła Pruskiego*. Teatr dnia tego był pełny; widziano tam także połowę *Francuzkich* z ich familią. — Przyjechał tu z *Paryża* poseł *Hessen-Kasselski* *Baron de Steuben*. — Mówią iż *Arce-Xiąże Karol* obiał już komendę nad armią *Cesarzką* we *Włoszech*, i sam sobie dobrać będzie *Generałów* podkomendnych. Ma także poftanowić radę wojskową, zupełnie niepodległą od rady wojennej w *Wiedniu*. *General Bellegarde* będzie przy boku *Arce-Xiążca*.

Od granic *Austryackich* dnia 27. *Października*.

Podług listów z *Pragi* *Xiąże* i *Kiężna Sudermajij* pod nazwiskiem *Hrabio de Waza* przybyli do tego miasta na dniu 18. — *Gazeta Piemontka* pod dniem 10. t. m. potwierdza wiadomość, iż po przesłanym raporcie Dyrektoryatowi *Francuzkiemu* względem zaburzeń świeżo zaszytych w *Turynie*, tenże okazał największe ukontentowanie z użytych środków rządu do utrzymania *spokojności*, z drugiej strony nagami postępowanie *żołnierzy Francuzkich*. *Gen. Collin* komendant załogi *Francuzkiej* przywołany został do *Paryża*, a *officerowie* którzy *markaradę* robili, a która powód dała do rozruchów, *lkazani* są na 6. miesięczny areszt do *Brianson*, załoga została przemieniona, a *G. Menard* mianowany jest komendantem wojsk *Francuzkich* w *Piemontcie*. — *Feld-Marszałek Xże Oranij* ma należeć do armii w krajach *Rzeszy* *stojaćcy*. Dwa regimenty kawalerii które pod *Passau* dotąd znajdowały się, odebrały rozkaz wyruszenia do *Wloch*, inne także regimenta z niższej *Bawaryi* ciągną nad rzekę *Lech* i żołnierz załtapione przez wojsko z *Czech* i *Austryi* nadejdą małego. — Podług listów z *Konstantynopola* *Patryarcha Grecki* wydał do mieszkańców wysp *Greckich* list pasterski, wzywając ich do podległości i *posłuszeństwa* winnego prawemu rządzący. W tymże samym liście wyrażono jest, że nie *Basza Belgradzki*, ale *Basza Natolij* trokliwość i *bojaźń* wzbudza. — Nigdzie tyle fałszywych wieści nie krąży iak w *Wiedniu*. Nie dawno rozgłoszono tam, iż *Moskale* wraz z *Anglikami* wylądowali w *Malcie* i miało *Valetta* zdobyli, tudzież, iż 40,000 *Moskalow* iako wojsko posilkowe *Angielskie* w *Rewel* władci na okręty i do *Hollandy* popłynęło. — Słychać, iż poseł *Turecki* wyjechał ma z *Wiednia* dla obietnicy ważnego urzędu w *Dywanie*, do czego mu talenta jego prawo nadać. — Od granic *Tureckich* piszą, iż na wyspach *Archipelagu* wiele *Emiliarysów Francuzkich* znajduje się, którzy w *Tureckim* ubiorze chodzą. Tamże roznoszono wiadomość, iż *Buonaparte* w *Egipcie* celu swego dołgał, to jest: połączenia morza *szrodziemnego* z *czernym*; chce on przez wolny handel do *Indyów Wschodnich* wszystkie *Narody* uszczęśliwić, ma dostateczną liczbę ludzi do przekopania *ciąsny* ziemnej w *Suez*, a w przeciagu nie spełna 3. miesięcy całe to dzieło dokonywać będzie. Wziął on także taką pożyteczną wojenną, iż nie przeszkodzić nie może jego przedsięwzięciu. — *Armia Pruską* ma iść do *Wloch*, będzie żołtawą pod komendą *Feldmarszałka Suworowa*. *Zebra*na jest w *Krymie* i przepływać będzie przez *czarne morze* i *Dardanelle*. — *Admiral Nelson* który przez kraje *Niemieckie* do *Londynu* ma iechać, jest tu spodziewany, nie można jednak z pewnością oznaczyć czasu jego przybycia. — *Xże d'Angoulême* ma zaślubić znajdującą się w *Wiedniu* *Królowę Francuzką*, która lubo była proponowaną jednemu z *Xiążąt Austryackich*, chciała jednak dotrzymać przyrzeczenia swego *Ojca*. *Rzplta Francuzka* oddała teży *Królownie* *brylanty* po iey *Rodzicach* i 8. *millionów* *liwrow*. *Xże d'Angoulême* wraz z przyszłą swoją małżonką wyjadą wkrótce do *Petersburga*, a na granicach *Rosyjskich* mają być *wspianiale* *przyjmowanemi*. *Akt ślubny* ma się odprawiać w *Petersburgu* z wielką okazałością. *Hrabia de Colloredo* przytłany od *W. Mistrza Maltańskiego* złożył *Cesarzowi* *opisanie* wszystkich okoliczności dotyczących się *utratenia Malty*. *Wojska Rosyjskie* weszły już trzema kolumnami na granicę *Galiyi*, i *połączyć* się mają pod *Krakowem*. — *Hrabia de Cobenzl* w podróży swojej do *Petersburga* przejeżdżał przez *Mitawę* gdzie *Ludwikowi XVIII.* publicznie się *prezentował*, po czym z *ministrem* jego *hrabia de Saint Priest* dwugodzinną miał konferencyę. —

Z *Banleuki* mamy wiadomość, iż tamtejszy *Basza* ogłosił nowy *ferman Turecki* przeciw *Francuzom*. *Napisany* jest jednak w takiej oświadczeniu, iż godnym się być *zdaie* tego miejsca z którego wyszedł, i pomimo wszelkiej *bezltronności* nie sądziemy go wartym *ciekawości* publiczney.

z *Hamburga* dnia 27. *Października*.

Król Szwedzki wydał rozkaz *zbraiania* *elkadry* *wojennej* w *Karlskronie*. *Kontradmiral de Cronthal* wyjechał tam dla *zyspieszenia* *uzbrojenia*. — W r. 1794. *konwencya* *narodowa* *dekretowała*, aby żaden *pardon* nie był *dawany* *schwytanym* *Anglikom* i *Hannoveranom*, *właśnie* *pod* *ow* *czas* *zajętych* *zostało* *800.* *pod* *Furnes* *niemowlinok*, *którzy* *wycięci* *bydź* *mieli*. *Pichegu* i *Moreau* *oparli* *się* *stale* *temu* *dekretowi*, i *uradowali* *więźniów* *od* *śmierci*. W *czasie* *bytności* *teraz* *fwojney* *w* *Londynie*, *Pichegu* *odebrał* *w* *tey* *mieście* *podziękowanie* *od* *Xiążca* *d* *York*. — *Jak* *ogromna* *jest* *rozległość* *krain* *Rosyjskich*, *okazują* *astronomiczne* *obserwacye*, *wyrachowano*, iż *zaciemnienie* *Kiężycy* w *jedney* *części* *Moskwy* o *go-*

dzinie 5. min: 3. w drugiey dopiero o godz. 12. min: 15. kończy się.

Amatorom *literatury* miłe zapewne będzie *opisanie* *przyjemney* *schadzki* *nowo* *ustanowionej* *w* *Paryżu*, *pod* *nazwiskiem* *herbaty literackiej*, w *liście* *następującym*. „Z *Paryża* *dnia* *29* *Września*. *Sale* *były* *oświecone*, a w *pierwszym* *pokoju* *załtałem* *stoł* *okryty* *rozmaitemi* *dziennikami* *Niemieckimi*, *tudzież* *świeżemi* *dzielnami* *literatury* *Niemieckiej* i *Francuzkiej*. *Wkrótce* *zeszli* *się* *uczni* *kraiovi* *i* *obcy*. *Damy* *siadły* *przed* *kominkiem*, *przytomność* *ich* *i* *iednak* *bynaymniey* *niewstrzymywała* *uczonych* *od* *konwersacyi* i *czytania* *piism* *przygotowanych*. *Ukazał* *się* *potym* *czudzoziemiec* *ieden* *z* *Ameryki* *przybyły*, *który* *powszechną* *ściągnął* *uwagę*. *Przybył* *także* *slawny* *poeta* *Duhij* *Baygesen* i *Piciet* *autor* *biblioteki* *Angielskiej*. *Mały* *koncert* *na* *klawikorcie* *z* *śpiewaniem* *przerwał* *rozmowy* *uczonych*, i *ściągnął* *muzy* *do* *gracy*. *Herbata* *i* *pułca* *zakończyły* *przyjemną* *te* *scenę*. *I* *leż* *podobne* *schadzki* *nie* *czynią* *dobrego* *wplywu* *do* *związków* *przyjacielskich* *uczonych*, i *zaoltrzenia* *smaku* *do* *literatury*.

z *Neapolu* dnia 25. *Września*.

Dziś *Król* *nasz* *dawał* *wielki* *obiad* *dla* *Admirala* *Nelson*. *Cztery* *ieszcze* *inne* *okręty* *liniowe* *angielskie* *weszły* *do* *portu* *tutejszego* *dla* *naprawy*. *Elkadra* *angielska* *która* *od* *kilku* *tygodni* *koło* *Sycylii* *krążyła*, *poszła* *teraz* *do* *brzegow* *Egipjskich*. *Kilka* *także* *okrętow* *krąży* *pod* *Malta* i *na* *morzu* *Adryatyckim*. *Okręt* *liniowy* *Vanguard* *na* *którym* *przybył* *admiral* *Nelson*, *stracił* *wszystkie* *maszyny* *swoie*. *Sławny* *General* *Mack* *otrzymał* *od* *dworu* *naszego* *40,000.* *złotych* *gazy*.

O B W I E S Z C Z E N I A.

Najiaśniejszy *Król* *Jmć* *Pruski* *Pan* *nasz* *Miłościwy* *raczył* *na* *mocy* *rozkazu* *gabinetowego* *pod* *dnem* *26.* *przeszłego* *mie-* *siąca* *wydanego* *poftanowić*, że *spredzą* *wodek* *Francuzkich*, *Araku* *i* *rumu* *za* *granicę* *może* *być* *dozwoloną* *iedynie* *z* *Pakow*, *to* *jest* *z* *Kładow*, *które* *zawierają* *w* *sobie* *towary* *ieszcze* *na* *konuzer* *nie* *opłacone*, *mocą* *być* *należycie* *regulowane* *przez* *urzędy* *podatku* *konsumpcyjnego* *i* *zostać* *pod* *ich* *nadzwoim* *dozorem*; i *że* *zatem* *bonifikacya* *opłaconych* *i* *uż* *podatkow* *konsumpcyjnych* *nie* *może* *mieć* *miejsca* *tam* *nawet*, *gdzie* *dotąd* *była* *w* *zwyczaju*. — *Urządzenie* *takowe* *podaje* *się* *więc* *dla* *przeftrogi* *każdego* *do* *publiczney* *wiadomości*. — *Dan* *w* *Warszawie* *dnia* *19.* *Października* *1798.* *roku*.

J. K. Mci Pruski Południowych Wojenno-Ekonomiczna *Kamera*.

Postanowiliśmy *N. Pan* *najłaskawiey*, że *dla* *pomnożenia* *indystryi* *kraiovey* *od* *wielkich* *obcych* *tusow* *kolorowych* *i* *farb* *malarzskich*, *które* *dotąd* *sprowadzane* *były* *z* *zagranicy* *za* *małą* *dosyć* *opłatę* *po* *1.* *frebrnym* *groszu* *i* *6.* *denarow* *od* *Talara* *na* *dał* *wyższy* *podatek*, *to* *jest* *po* *5.* *frebrne* *grosze* *od* *Talara* *ich* *wartości* *na* *być* *opłaconym*. *Wyrok* *takowy* *ogłaza* *się* *zatem* *dla* *wiadomości* *i* *przeftrogi* *publiczney*.

J. K. Mci Pruski Południowych Wojenno-Ekonomiczna *Kamera*.

Gdy *btowar* *na* *Szolcu* *fiutowany* *dawniey* *do* *Ekonomii* *Dworu* *Saskiego* *należący*, *wraz* *z* *potrzebną* *liczbą* *budowli* *i* *spzędow* *browarynych* *do* *rozciągłego* *w* *nim* *zagołpodarowania* *się* *flużących*, *tudzież* *z* *tych* *wytków* *co* *dzierżawcy* *dotąd* *browar* *tenże* *utrzymywanemu*, *było* *wypużczone* *i* *przez* *niego* *użytkowane* *od* *S. Marcina* *w* *roku* *bieżącym* *na* *rok* *lub* *kilka* *lat* *ciągle* *po* *sobie* *idących* *ma* *być* *zadzierżawionym*; i *do* *tego* *celu* *termin* *licytacyi* *publiczney* *na* *dzień* *6.* *Liutopada* *roku* *bieżącego* *naznaczoney* *został*. *Okoliczność* *takowa* *podaje* *się* *zatem* *do* *wiadomości* *powstęchney*, *wzywając* *konkurentow* *do* *tey* *arędy*, *aby* *się* *dnu* *wzmiankowanemu* *z* *rana* *o* *godzinie* *o* *tey* *w* *rezydencyi* *Kamery* *tutejszey* *Wojenno-Ekonomiczney* *stawali*, *o* *warunkach* *pod* *iakimi* *dzierżawa* *takowa* *ma* *naśląpić* *z* *ust* *Kommissarza* *do* *licytacyi* *wyznaczonego* *wiadomość* *powzieli* *a* *nadewszystko* *gdy* *względem* *swoie* *dostateczne* *okazał* *być* *możli* *bezpieczeństwo* *z* *offerta* *wła* *oświadczyli* *się*. *Zapewnia* *się* *zaś*, *iż* *naywyższy* *licytujący* *za* *przyjęciem* *włożył* *się* *mający* *na* *niego* *obowiazkow*, *aręde* *takowego* *browaru* *z* *oftrężeniem* *wyższey* *aprobacyi* *na* *miejscu* *otrzyma*. — *Dan* *w* *Warszawie* *dnia* *18.* *Października* *1798.*

J. K. Mci Pruski Południowych Wojenno-Ekonomiczna *Kamera*.

N. Król *Jmć* *Pruski*, *Pan* *Nasz* *Miły*: *zafianowimy* *się* *nad* *licznemi* *od* *czasu* *wstąpienia* *swego* *na* *Tron* *od* *officerow* *niższego* *rzędu* *o* *pozwolenie* *żemienia* *się* *o* *legitymowanie* *dzieci* *nieślubnych* *z* *nadaniem* *onymże* *oycowskiego* *imienia* *i* *herbu*, *do* *sobie* *doszłem* *próżbani*, i *rozważywszy* *wypadki* *z* *przychylenia* *się* *do* *takowych* *proszb*, *wynikają* *mogące*, *do* *wydziedziczyć* *te* *pochozące* *z* *tych* *skutki*, *daleko* *ja* *większe* *i* *powszechniejsze*, *niżeli* *korzyści*, *iskich* *potędytne* *osoby* *w* *tych* *względach*, *czy* *były* *naywiększe*, *spodziewać* *się* *mogą*. *Przeto* *N. Pan* *w* *tey* *tylko* *na* *ożemienie* *się* *officera* *subalterna* *odtąd* *konens* *swoy* *dać* *poftanowić*, *kiedy* *taki* *officer* *przez* *śluby* *małżeńskie* *uszczęśliwić* *się* *może*, *i* *obrana* *przez* *niego* *osoba* *z* *dobrego* *domu* *i* *znakomitego* *będzie* *wyshowania*. *Te* *bowiem* *kondycye* *tak* *istotne* *mają* *z* *flużby* *officera* *i* *znaczeniem* *iego* *osobki*, *iż* *N. Pan* *nigdy* *nieda* *fubalternowi* *do* *ożemienia* *się* *konensu*, *ieżeli* *osoba*, *która* *z* *śluby* *małżeńskie* *wyś* *żąda*, *przynaymniey* *600.* *talarrow* *roczne* *nie* *ma* *dochodu*; *a* *zaś* *te* *ślubowac* *osobom* *niższey* *kondycyi* *albo* *złych* *obyczajow*, *lub* *nadewszystko* *bywszey* *fwey* *należyci* *nigdy* *nie* *dozwoli*, *oświadczać*. — *A* *że* *przez* *przychylenie* *się* *do* *proszb* *o* *legitymowanie* *dzieci* *nieślubnych* *z* *nadaniem* *onymże* *oycowskiego* *imienia* *i* *herbu* *powiększaby* *się* *rozwożność* *obyczajow*, *i* *stan*